भूमी अभिलेख विभागातील गट-ब (अराजपत्रित) व गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या अनियतकालीक बदल्यांचे अधिकार प्रत्यायोजित करण्याबाबत......

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक:- आस्था-२०१५/६८०/प्र.क्र.१२९/ई-६

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक:- २८ ऑगस्ट, २०१७

वाचा :-

- महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांचे बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५
- २. शासन परिपत्रक,सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२००८/ ५३७/ प्र.क्र.१०२/०८/१२, दि.१३/०६/२००८.
- 3. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/प्र.क्र.२६/१२, दि.३१/०१/२०१४.
- ४. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/प्र.क्र.२६/१२, दि.२०/०५/२०१४
- ५. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/व्हीआयपी-२८४/ प्र.क्र. ३६२/१२, दि.२६/११/२०१४.
- ६. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक : एसआरव्ही- २०१४/ प्र.क्र. २६/कार्या.१२ दिनांक : १९/०१/२०१५
- ७. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/मुस-३४/ प्र.क्र.३७९/१२, दि.११/०२/२०१५
- ८. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही-२०१४/मुस-३४/ प्र.क्र. ३७९/१२, दि.२९/०५/२०१५.

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ अन्वये शासकीय अधिकारी/कर्मचा-यांच्या बदल्यांबाबत तरतुदी करण्यात आल्या आहेत. या अधिनियमातील कलम ६ मध्ये गट-अ ते गट-ड मधील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या करण्यासाठी सक्षम प्राधिकारी दर्शविण्यात आले आहेत. सदर कलमातील पहिल्या परंतुकानुसार, उक्त कलमामधील तक्त्यातील नोंद (ख) मधील अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत, विभागीय किंवा जिल्हास्तरावर काम करीत असलेला विभाग प्रमुख, अशा अधिकाऱ्यांची विभागांतर्गत बदली करण्यास सक्षम असेल आणि जिल्हा प्रमुख जिल्ह्यातंर्गत बदली करण्यास सक्षम असेल, अशी तरतूद आहे.

तसेच कलम ६ मधील दुसऱ्या परंतुकानुसार कलम ६ खालील तक्त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या, बदली करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याला सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाद्वारे या कलमाखालील त्याचे अधिकार त्याच्या कोणत्याही दुय्यम प्राधिकाऱ्याकडे सोपविता येतात.

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ च्या कलम ४ (४) व ४ (५) च्या तरतुदींनुसार अपवादात्मक प्रकरणी एप्रिल/मे महिन्या व्यतिरिक्त इतरवेळी किंवा विहित पदावधी पूर्ण नसलेल्या प्रकरणी विशेष कारणास्तव बदली करण्यासंबंधी प्रस्ताव कलम ६ अनुसार बदलीसाठी निश्चित केलेल्या सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या लगत वरिष्ठ प्राधिकाऱ्यांना मान्यतेसाठी सादर करावयाचे असतात.

सदर अधिनियमातील कलम ४ आणि ६ मधील पहिल्या व दुसऱ्या परंतुकामधील तरतुदी एकत्रित विचारात घेऊन प्रशासकीय सुलभतेच्या दृष्टीने भूमी अभिलेख विभागातील गट-ब (अराजपित्रत) व गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या नियतकालिक बदल्यांचे जिल्ह्यांतर्गत अधिकार संबंधीत जिल्ह्यांचे जिल्ह्यांचे जिल्ह्यांवांचे तथा पदिसद्ध उप संचालक भूमी अभिलेख यांना व जिल्ह्यांबाहेर जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांना महसूल व वन विभाग अधिसूचना क्र. आस्था-२०१५/६८०/प्र.क्र. १२९/ई-६, दिनांक १८.०८.२०१७ अन्वये प्रदान करण्यात आलेले आहेत. विविध प्रशासकीय कारणास्तव म्हणजे स्वेच्छासेवानिवृत्ती, सक्तीने सेवानिवृत्ती, अकाली मृत्यू तसेच अधिकाऱ्याचे निलंबन, सेवेतून काढून टाकणे, बडतर्फी इत्यादी कारणामुळे रिक्त झालेल्या पदांवर गट-ब (अराजपित्रत) व गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या अनियकालिक बदल्या करण्यासाठी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांना त्यांच्या अधिकार क्षेत्रात सक्षम प्राधिकारी म्हणून प्राधिकृत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. शासन या कामी पुढीलप्रमाणे आदेश देत आहे:-

शासन आदेश:-

9. गट-ब (अराजपत्रित) व गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या अनियतकालिक बदल्यांसाठी महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील कलम ४ (४) व ४ (५) सह कलम ६ मधील तरतुदीनुसार पुढील तक्त्यातील स्तंभ क्र. (३) मध्ये दर्शविण्यात आलेले सक्षम प्राधिकारी यांच्याकडे निहित असलेले अधिकार स्तंभ (४) मध्ये नमूद केल्यानुसार जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांना कलम ६ च्या दुसऱ्या परंतुकान्वये प्रत्यायोजित करण्यात येत आहेत:-

शासकीय	बदलीचे स्वरुप	बदली अधिनियमातील	अधिकाराच्या
कर्मचाऱ्यांचा		कलम ४(४), ४(५) सह	प्रत्यायोजना नंतर बदली
गट		कलम ६ नुसार बदली	करण्यास सक्षम
		करण्यासाठी सक्षम	असलेले प्राधिकारी
		प्राधिकारी	
٩	२	3	8
गट-ब	एप्रिल/ मे व्यतिरिक्त इतर	विभागाच्या सचिवांशी	जमाबंदी आयुक्त आणि
(अराजपत्रित)	वेळी करावयाची	विचार विनिमय करुन	_
व गट-क	अनियतकालिक बदली	प्रभारी मंत्री	(म.रा.) पुणे
	किंवा ३ वर्षाचा कालावधी		
	पूर्ण झालेला नसताना		
	विशेष कारणास्तव		
	करावयाची बदली.		

०२. वरील प्रत्यायोजित अधिकारानुसार बदली करण्याकामी पुढीलप्रमाणे कार्यपध्दती अवलंबविण्यात यावी :-

अ) सर्वसाधारण बदल्यांविषयी कार्यपध्दती :-

- i) भूमी अभिलेख विभागातील कार्यरत गट-क संवर्गातील नियतकालिक बदलीस पात्र कर्मचारी तसेच बदलीविषयी विनंती अर्ज प्राप्त झालेल्या किंवा विशेष प्रशासकीय कारणास्तव बदली आवश्यक असलेल्या गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांची यादी दरवर्षी जानेवारी मध्ये जिल्हा अधीक्षक भूमी अभिलेख यांच्याकडून तयार करण्यात यावी. तसेच जिल्ह्यातील भूमी अभिलेख विभागातील गट-क संवर्गातील रिक्त पदे आणि संभाव्य रिक्त पदे याबाबतचीही यादी तयार करण्यात यावी.
- ii) उपरोक्त संकलित माहितीच्या आधारे गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांचे बदली प्रस्ताव दरवर्षी १५ एप्रिल पूर्वी शासन आदेश क्र. आस्था-२०१४/प्र.क्र.२७७/ई-६,दिनांक २८ जून, २०१६ मधील अ (i) प्रमाणे गठीत नागरी सेवा मंडळासमोर आणून जिल्ह्यातंर्गत नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारशी जिल्हाधिका-यांनी प्राप्त करुन घ्यावात.

सदर नागरी सेवा मंडळाने बदली संदर्भात शिफारशी करताना शासनाच्या सर्व प्रचलित निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन करावे. तसेच, विहित कालावधी पूर्ण न झालेल्या अधिका-यांच्या संदर्भात संबंधित अधिकाऱ्यांची बदली ज्या कारणास्तव प्रस्तावित करण्यात आली असेल ती कारणे इतिवृत्त/विवरणपत्रात स्पष्टपणे नोंदविण्यात यावीत.

iii) ज्या कर्मचाऱ्यांची जिल्ह्याबाहेर नियतकालिक अथवा अनियतकालिक बदली करण्याची शिफारस नागरी सेवा मंडळाने केली असेल किंवा ज्या अधिका-यांची ३ वर्षाचा पदावधी पूर्ण होण्याआधी जिल्ह्यांतर्गत किंवा जिल्ह्याबाहेर बदली नागरी सेवा मंडळाने प्रस्तावित केली असेल त्यांचे बदली प्रस्ताव तसेच नागरी सेवा मंडळाच्या सभेचे इतिवृत्त आणि जिल्ह्यातील भूमी अभिलेख विभागातील गट-क संवर्गातील रिक्त पदे यांची यादी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांच्याकडे प्रत्येक वर्षी ३० एप्रिलच्या आत सादर करण्यात याव्यात.

- iv) वरीलप्रमाणे विविध जिल्ह्यांकडून प्राप्त झालेल्या बदलीच्या प्रस्तावांचा विचार करुन जिल्ह्याबाहेर बदली प्रस्तावित असलेल्या तसेच ३ वर्षाचा पदावधी पूर्ण न झालेल्या गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या बदली प्रस्तावातील कर्मचाऱ्यांच्या बदली संदर्भात जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांनी दरवर्षी जास्तीत जास्त १५ मे पर्यंत निर्णय घेऊन आदेश निर्गमित करावेत. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांच्या मार्फत ज्या कर्मचाऱ्यांची केवळ संबंधित जिल्ह्यामध्ये बदलीने पदस्थापना दर्शविण्यात आली असेल अशा कर्मचाऱ्याला विवक्षित पदावर पदस्थापना देण्याचे अधिकार संबंधित जिल्हाधिकारी तथा पदसिद्ध उप संचालक भूमी अभिलेख यांना राहतील.
- v) जिल्हाधिकारी स्तरावरील नागरी सेवा मंडळाने गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या नियतकालिक जिल्हांतर्गत बदल्यांच्या संदर्भात केलेल्या शिफारशींच्या अनुषंगाने दि.१५ मे, पर्यंत जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांच्याकडून काही सूचना वजा निर्देश प्राप्त झाल्यास ते विचारात घेऊन त्यानुसार आवश्यक त्या सुधारणा करुन जिल्हाधिकारी तथा पदसिद्ध उप संचालक भूमी अभिलेख यांनी संबंधित कर्मचाऱ्यांचे बदलीचे आदेश निर्गमित करावेत. दि.१५ मे पर्यंत जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे यांनी जिल्हांतर्गत नियतकालिक बदल्यांविषयी नागरी सेवा मंडळाच्या शिफारसीसंदर्भात कोणताही बदल जिल्हाधिकाऱ्यास सूचित न केल्यास संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांना नियतकालिक जिल्ह्यांतर्गत बदल्यांचे आदेश निर्गमित करण्याची मुभा राहील.
- vi) वरील कार्यपध्दतीस अनुसरुन गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या सर्वसाधारण बदल्यांविषयी आदेश काढण्याची प्रक्रिया दरवर्षी दि.३१ मे, पूर्वी पूर्ण होईल याची दक्षता जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य), पुणे व संबंधित जिल्हाधिकारी तथा पदसिद्ध उप संचालक भूमी अभिलेख यांनी घ्यावी.

ब) सर्वसाधारण बदल्याव्यतिरिक्त इतर वेळी करावयाच्या बदल्यांविषयी अवलंबावयाची कार्यपध्दती:-

i) सर्वसाधारण बदल्यांव्यतिरिक्त इतर वेळी भूमी अभिलेख विभागातील गट-ब (अराजपत्रित) व गट-क संवर्गातील ज्या कर्मचाऱ्यांची विशेष कारणास्तव बदली करावयाची असेल अशा अधिका-यांच्या बाबतीत बदली प्रस्ताव संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी तथा पदिसद्ध उप संचालक भूमी अभिलेख यांनी आपल्या अभिप्रायांसह जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांना सादर करावा व अशा बदली प्रस्तावाविषयी जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांच्या स्तरावर गठीत करण्यात आलेल्या नागरी सेवा मंडळच्या शिफारशी/अभिप्राय प्राप्त करुन जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (महाराष्ट्र राज्य) पुणे यांनी त्याबाबत अंतिम निर्णय घ्यावा.

- ii) अशा बदली प्रस्तावांबाबत निर्णय घेताना महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील तरतूद तसेच शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभाग आणि महसूल व वन विभाग यांच्याकडून याबाबत वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या सर्व अधिसूचना, शासन आदेश, शासन निर्णय, परिपत्रके व सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्याची दक्षता संबंधित जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे यांनी घ्यावी.
- ०३. गट-ब (अराजपत्रित) व गट-क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या प्रतिनियुक्ती बाबतचे अधिकार शासनाकडून प्रत्यायोजित करण्यात आलेले नसून, अशा प्रकरणी शासनस्तरावर प्रकरणपरत्वे गुणवत्तेनुसार निर्णय घेण्यात येईल.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेताक २०१७०८२८१६०८४९२७१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(**डॉ. संतोष भोगले**) शासनाचे उप सचिव

प्रत-

- १. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४. मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५. सर्व मा.मंत्री/ मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
- ७. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- ९. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमी अभिलेख (म.रा.) पुणे
- १०. सर्व जिल्हाधिकारी तथा पदसिद्ध उप संचालक भूमी अभिलेख
- ११. निवडनस्ती, ई-६ कार्यासन.